



CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la aniversarea a 25 de ani de la redeschiderea Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, 30 octombrie - 2 noiembrie 2016

Aniversarea împlinirii a 25 de ani de la redeschiderea Facultății de Teologie Ortodoxă „Aurel Vlaicu” din Arad este un prilej de recunoștință față de Dumnezeu și față de toți cei care au contribuit la formarea și creșterea prestigiului acestei instituții, punând în slujba ei pregătirea, talentul și timpul lor. Este un moment istoric, merit să puncteze alte momente istorice, importante în evoluția societății românești în condiții de libertate.

Continuatoare și păstrătoare a tradiției teologice ortodoxe din vestul României, această instituție de învățământ teologic superior are rădăcinile fixate la începutul secolului al XIX-lea, prin înființarea Preparandiei (1812) – școală ce conținea în structura ei discipline teologice, mulți dintre absolvenții acesteia fiind hirotoniți preoți; a Institutului Teologic (1822) și mai târziu, a Academiei Teologice (1927).

În perioada de la începutul secolului al XIX-lea, până la desființarea Academiei Teologice (1948) și instaurarea regimului comunist-ateu în România, diferitele forme ale învățământului teologic ortodox de la Arad au fost slujite de episcopi și profesori de teologie de prestigiu, cu contribuții semnificative la dezvoltarea teologiei ortodoxe române.

După căderea regimului comunist totalitar, Biserica Ortodoxă Română a desfășurat, la nivelul întregii țări, o intensă și necesară activitate de renaștere a învățământului teologic, fiind preocupată de promovarea unei teologii pastorale și misionare profund înrădăcinată în Tradiția Sfinților Părinți și a poporului român, dar și larg deschisă spre cultură și spre universal; o teologie care să unească spiritualitatea și știința, credința și cultura, contribuind astfel la eforturile de renaștere morală a societății românești.

Acest demers și-a propus să redea teologiei locul și demnitatea de care a fost privată de-a lungul timpului, să-și redescopere și mai mult vocația ei de conștiință dinamică, profetică și slujitoare a Bisericii în misiunea sa într-o lume secularizată. Astăzi, avem confirmarea utilității și im-



portanței unui astfel de demers, vital pentru formarea teologică a viitorilor preoți, a restauratorilor operelor de artă, a profesorilor de religie și asistenților sociali. Legătura dintre comunitatea academică științifică și știința teologiei s-a dovedit a fi de bun augur pentru studenții și profesorii din universități în general, prin programele comune, promovarea dialogului interconfesional și interreligios și dezvoltarea unei solide colaborări dintre teologie și știință.

Acum, la împlinirea a 25 de ani de activitate, slujitorii Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad se află la momentul când se văd roadele muncii, culese cu bucurie și speranță. Dar pentru că studiul teologiei înseamnă răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu, deopotrivă profesori și studenți, sunt chemați și mai mult să intensifice activitatea de formare reînnoind entuziasmul misiunii Bisericii în societate prin lucrarea pastorală a preoților în țară și străinătate, să contribuie la formarea de caractere în rândul copiilor prin orele de educație religioasă, să organizeze programe social-filantropice, să restaureze și să promoveze operele de artă bisericească.

Continuare în pagina 2

† DANIEL,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

PREDICA

Învierea ficei lui Iair

Duminica a XXIV-a după Rusalii

„În vremea aceea a venit la Iisus un om al cărui nume era Iair și care era mai-marele sinagogii. Și, căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa lui, că numai o fiică avea, ca de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și, pe când se ducea El, mulțimile îl împresurau. Și o femeie care de doisprezece ani avea curgere de sânge și cheltuisese cu doctorii toată averea ei și de nici unul n-a putut să fie vindecată, apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui și îndată s-a oprit curgerea sângelui ei. Și a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toți tăgăduiau. Petru și ceilalți care erau cu El au zis: Învățătorule, mulțimile Te împulzesc și Te strămtorează, și Tu întrebi: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva, căci am simțit o putere care a ieșit din Mine. Și femeia, văzându-se vădită, a venit tremurând și, căzând înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul din ce pricină s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată. Iar El i-a zis: Îndrăznește fiică, credința ta te-a mântuit. Mergi în pace! Și încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învățătorul. Dar Iisus, auzind, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai și se va izbăvi. Și, venind în casă, n-a lăsat pe nimeni să intre cu El decât numai pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mamă. Și toți plâneau și se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeți; n-a murit, ci doarme. Și râdeau de El, știind că a murit. Iar El scoțând pe toți afară și apucând-o de mână, a strigat zicând: Copilă, scoală-te! Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mănânce. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întâmplat” (Luca 8, 41-56).



Pe lângă limbajele obișnuite, există un limbaj pe care ar trebui cu toții să învățăm să îl vorbim. Este un limbaj care comunică cu adevărat ceva; un limbaj care exprimă efectiv căldura iubirii; un limbaj care poate să spargă formidabile bariere ale comunicării. Este limbajul atingerilor. Oamenii redescoperă acum acest limbaj uitat. Dar este în fapt un limbaj străvechi. Iisus L-a folosit. Când copiii veneau la El, îi lua în brațe și îi binecuvânta (Marcu 10, 13 – 16). Când dorea Să vindece un lepros sau un orb, îi atingea (Marcu 10, 46 – 52; Ioan 9, 1 – 12). Când dorea Să demonstreze profunzimea iubirii Sale, El se folosea din nou de atingere, spălând picioarele ucenicilor Săi (Ioan 13, 4 – 10).

Un judecător povestea odată că nu a văzut niciodată la tribunal un tată care se judeca cu fiul său să se atingă reciproc, ca semn de afecțiune. Dacă tatăl ar pune mâna pe umărul fiului său, spunea judecătorul, i-ar transmite ceva. Dar nu o face. Atingerile umane făcute din iubire au ceva anume. Sunt atingerile lui Hristos Însuși...

Dr. Smiley Blanton, un celebru medic psihiatru, obișnuia să întrebe cuplurile căsătorite care aveau probleme: „Spuneți-mi, de când nu v-ați mai plimbat cu soția ținând-o de după umeri? Din când în când vă așezați pe covor pentru a vă juca cu copiii?

Când spuneți rugăciunea la masă, vă țineți de mână?” Același psihiatru se plânga de faptul că în maternități, bebelușii sunt izolați de mamele lor imediat după naștere. „Aș prefera să îi văd pe acești copii în brațele mamelor, sau în leagăne lângă patul lor, chiar și ținuți stângaci de către tați. Bebelușii care au acest privilegiu de a nu fi despărțiți după naștere de mamă tind să fie ulterior mai stabili emoțional”. Chiar și bebelușii înțeleg limbajul „magic” al atingerii.

Evangelhia de astăzi ne prezintă una dintre cele mai remarcabile istorii din Noul Testament. Este povestea unei femei care a fost vindecată atingându-L pe Iisus. Ea era bolnavă de doisprezece ani. A încercat tot felul de tratamente și a consultat nenumărați medici, dar nimic nu pare să o fi ajutat.

Suferea de hemoragie, care pe vremea aceea era o boală incurabilă. Astăzi s-ar apela la histerectomie, dar această procedură chirurgicală nu era cunoscută pe vremea Mântuitorului. Astfel, femeia pur și simplu suferea.

Nu erau doar disconfortul fizic și durerea motive de mahnire pentru ea; mai era și faptul că, după legea evreiască, femeia cu hemoragie era considerată necurată.

Continuare în pagina 2

Drd. Traian NOJEA

Din sumar

- ▶ Concertul aniversar al Corurilor Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de teologie în Universitate...

pagina 3, Filip Albu

- ▶ Știri

pagina 4

Mesajul Preafericitului Părinte Daniel...

Urmare din pagina 1

Toate acestea înseamnă o responsabilitate sporită în activitatea viitoare, promovând un învățământ teologic deodată academic și practic, orientat pastoral, care să răspundă nevoilor și exigențelor spirituale ale credincioșilor Bisericii lui Hristos.

Felicitați pe cei care au organizat seria de manifestări aniversare sub titlul „25 de ani de asumare a tradiției, de formare teologică și cercetare științifică în Facultatea de Teologie „Iarion V. Felea” din Arad, pe profesorii și studenții acestei facultăți. Ne rugăm Domnului Iisus Hristos, să binecuvânteze și să întărească lucrarea academică a celor care se ostenească în cadrul acestei instituții universitare, dăruindu-le sănătate și mântuire, pace și bucurie, spor în activitate și fericire în viață, întru mulți și buni ani!

Slujire Arhierescă la Catedrala Veche din Arad, cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la reînființarea Facultății de Teologie arădene

În Duminica a XXII-a după Rusalii, 30 octombrie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop TIMOTEI, înconjurat de soborul preoților profesori ai Facultății de Teologie din Arad, în frunte cu decanul acesteia, Preacucernicul Părinte Profesor Dr. Cristinel Ioja, a slujit Dumnezeiasca Liturghie, în Catedrala istorică a Aradului. Sfânta Liturghie din această zi, deschide seria manifestărilor organizate de Facultatea de Teologie din Arad, cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la reînființare.

În cadrul sfintei slujbe s-au înălțat rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile revărsate în cei 25 de ani, asupra profesorilor, studenților și ostenitorilor școlii de teologie arădene.



Cuvântul de învățătură, rostit de către Chiriarh a fost pus sub titlul „Cunoaștere și conștiință” (în baza citirilor scripturistice: Gal. 6; Luca 16) în care a explicat că aprofundarea citirilor duminicale duce la concluzia că nu e îndestulătoare cunoașterea realităților din lume ci trecerea acesteia prin conștiința noastră, discernerea între bine și rău, care fiecare va avea răsplata la judecata din urmă. Evanghelia zilei arată și rostul lucrării îngerilor tocmai în ajunul lunii noiembrie, a cărei numire poartă gândul la cele nouă cete îngerești care slujesc desăvârșirea binelui în lume, răul neavând consistență. Așadar, credinciosul tinde spre tot binele prin voința proprie în concordanță cu cea divină. În continuarea vieții prin rosturile generațiilor tinere, tineretului îi revine răspunderea împlinirii năzuințelor înalte ale omenirii. De aceea, aduc în tristare situațiile în care se sfârșesc ființe dragi, în floarea vârstei, care făgăduiau împlinirea multor speranțe promițătoare. Aceasta cerând mărirea efortului pentru o cât mai eficientă formare și sprijin pe viitor, făcându-se referire la comemorarea victimelor de la împlinirea unui an de la tragedia din Capitală și totodată la împlinirea a 25 de ani de la reînființarea învățământului teologic arădean, cu recunoștință față de lăsamintele precedente pentru zestrea moștenită. Sfântul Pavel în Apostolul zilei se dă însuși pildă de jertfelnicie pentru tot ceea ce reprezintă o contribuție la mai binele lumii, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

După cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Arhiepiscop TIMOTEI, a fost citit mesajul de consolare și comuniune la un an de la tragedia din Clubul Colectiv, transmis de Preafericitul Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, precum și comunicatul Biroului de Presă al Patriarhiei Române, cu privire la sfințirea monumentului funerar dedicat victimelor din Clubul Colectiv.

Numeroși credincioși și copii s-au împărțit la vremea cuvenită, cu Trupul și Sângele Mântuitorului.

La finalul Sfintei Liturghii a fost săvârșită rânduiala Parastasului pentru tinerii decedați în urma incendiului din Clubul Colectiv, la împlinirea unui an, potrivit îndrumărilor date de Biroul de Presă al Patriarhiei Române, precum și pentru profesorii, studenții, ctitorii și ostenitorii Institutului Teologic, Academiei Teologice și Facultății de Teologie din Arad (1822/1927-1948; 1991-2016).

În încheierea sfintei slujbe, Preacucernicul Părinte Profesor Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie din Arad, a adresat un cuvânt de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop TIMOTEI, pentru întreaga purtare de grijă arătată Facultății de Teologie, profesorilor și studenților acesteia, punctând, totodată, contribuția esențială a Înaltpreasfinției Sale la reactivarea școlii de teologie arădene. În continuarea cuvântului, Preacucernicia Sa, a readus în memorie momente esențiale din istoria seculară a învățământului teologic arădean.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul mixt al Facultății de Teologie, condus de conf. univ. dr. Mircea Buta.

Marcel TANG

Învierea ficei lui Iair

Urmare din pagina 1

Orice și pe oricine atingea ea, era infectat cu murdărie, credeau evreii. De aceea, o astfel de persoană trăia într-o izolare totală, neputând nici participa la cult, nici să facă parte din comunitate alături de ceilalți. Ea nici nu ar fi trebuit să se afle atunci în mulțimea care îl înconjura pe Iisus. Dacă oamenii ar fi recunoscut-o, ar fi strigat la ea să dispară de acolo, pentru a nu-i murdări. Ea se temea să nu fie descoperită, așa că s-a strecurat în spatele lui Iisus și L-a atins pe nepusă masă. Căuta disperată să se atingă de ceva, de orice ar putea-o scăpa de viața singuratică și umilitoare ce o avea.

Înainte de a ajunge la Iisus, Sfântul Evanghelist Marcu ne spune că femeia ar fi gândit în sinea ei: „De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca!”. Dacă L-aș putea atinge, trebuie să se fi gândit ea, nu pe cap, căci nu se cade; nu pe mână, căci ar fi prea familiar. Dacă aș putea să Îi ating măcar un ciucure al hainei, și știu că aș fi vindecată. Învățătorii evrei din timpul lui Iisus purtau robe cu ciucuri, pentru a-și aminti de fiecare dată când le îmbrăcau că sunt oameni ai lui Dumnezeu, angajați să respecte legile lui Dumnezeu. În vechime, ciucurii se purtau în exteriorul robei, și astfel a putut femeia să-i atingă. Când l-a găsit pe Iisus, Acesta era înconjurat de mulțime mare, și era dificil să Îl atingă. Dar a insistat și în final a reușit. Și cum L-a atins, a simțit o putere vindecătoare ce îi inundă trupul, ca un șoc electric: „și îndată s-a oprit curgerea sângelui ei”. Ea a știut că a fost vindecată.

Când Iisus a întrebat: „Cine este cel ce s-a atins de Mine?”, Petru s-a gândit că e o întrebare copilărească, din moment ce sute de oameni erau în jurul lui Iisus tot timpul, majoritatea înghiontindu-L. El s-a apucat să Îi explice lui Iisus că a fost atins de o mare de oameni. Dar Mântuitorul nu este mulțumit

de răspuns. El știe că cineva din mulțime L-a atins în mod special, cu credință și din disperare. Cineva L-a atins cu adevărat și vital. Cineva a primit puterea vindecătoare. „S-a atins de Mine cineva”, spune El, referindu-se nu la mulțime ci la acel cineva cu credință. Apostolii credeau că este absurd ca dintr-o mulțime de oameni care te ating să poți să distingi una anume. Dar El a distins atingerea! Aceasta este iubirea lui Dumnezeu! Aceasta este sensibilitatea Lui la nevoile umane și la atingerea credinței!

„S-a atins de Mine cineva”. Sunt cuvinte minunate, pentru noi și pentru femeia care a atins haina lui Iisus. Ele ne spun că atunci când ne întindem cu credință către Domnul, pentru a primi ajutorul Său, Domnul știe. Așa după cum Iisus a simțit ușoara atingere a ciucurelui de pe haina sa, în mijlocul unei mulțimi, așa și Dumnezeu știe de rugăciunea fiecăruia dintre noi. Uneori oamenii întreabă: „Cu miliarde de oameni în această lume, cum poate să știe Dumnezeu de mine și să vegheze asupra mea?” Iisus ne arată în această pericopă că știe și are grijă chiar și de cei mai mici dintre noi. Mulțimile ar putea să ne ignore, dar Iisus nu. Nici mulțimea, nici chiar universul cât este de mare, nu Îl poate bloca de la a simți o atingere de credință. Trei daruri i-a oferit Mântuitorul acestei femei care a suferit timp de doisprezece ani de hemoragie, și anume: darul sănătății, onoarea de fiică duhovnicească și binecuvântarea unei vieți sănătoase, fără boală.

Trebuie să nu uităm de faptul că atunci când femeia L-a atins pe Iisus, El era într-o misiune urgentă. Singura fiică a unei persoane importante și respectate, Iair, maimarele sinagogii, era pe moarte. Mântuitorul era în drum spre casa lui Iair. Dar chiar dacă era în drum spre o situație de viață și de moarte, Iisus s-a oprit. Nu era atât de ocupat încât să treacă cu vederea o persoană ce avea nevoie de El.

Uitând de mulțime, El a văzut-o și a tratat-o pe femeie de parcă ar fi fost singura persoană din lume. Pentru Iisus nimeni nu este pierdut în mulțime. El i-a acordat atenție femeii. „Cine m-a atins?”, a întrebat El. Când femeia a recunoscut în public că L-a atins și că a fost vindecată imediat, El i-a spus: „Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit. Mergi în pace”. Oare nu așa face Iisus cu fiecare dintre noi atunci când mergem la El cu credință și cu umilință, ca femeia din Evanghelia de astăzi?

Deci, Evanghelia de astăzi este o Evangheliie a speranței, a vindecării și a învierii omului prin iubirea milostivă a lui Dumnezeu. Pericopa de astăzi nu ne prezintă doar ceva ce s-a întâmplat în Palestina acum mult timp. Hristos care era îmbrăncit atunci de mulțimi este în mijlocul nostru și astăzi. Încă Îl putem atinge întinzându-i inimile noastre atunci când ard și când sunt în dificultăți. Dar cum Îl putem atinge astăzi pe Iisus? Îl putem atinge prin rugăciune. Ce este rugăciunea dacă nu atingerea lui Iisus, conversația cu El, invitația pe care I-o adresăm să intre în viața noastră? Femeia bolnavă L-a atins prin simplu gest al întinderii mâinii. Nici astăzi nu este mult mai dificil să Îl atingem pe Iisus. Ajunge să ne întindem către El prin rugăciune!

Există atâtea feluri în care îi putem atinge astăzi pe oameni. Putem să îi atingem cu inimile noastre. Putem să îi atingem cu cuvintele noastre. Putem să îi atingem cu privirea. Putem să îi atingem cu un zâmbet. Putem să îi atingem cu credința noastră, cu rugăciunea noastră, cu compasiunea noastră, cu iubirea noastră, cu speranța noastră, cu umilința noastră, cu disponibilitatea noastră de a sluji: „Dormeam și visam că viața nu e decât bucurie. M-am trezit și-am văzut că viața nu-i decât slujire. Slujind, am înțeles că a sluji e cu adevărat bucurie” (Rabindranath Tagore).

Implicațiile sistemului tehnologic actual. Provocări semnificative pentru lumea de astăzi

Sub acest generic s-a desfășurat conferința publică susținută de domnul Conferențiar universitar dr. Adrian Lemeni (Universitatea din București), în cea de-a treia zi a manifestărilor aniversare dedicate Facultății de Teologie din Arad. Acest eveniment s-a desfășurat la orele după amiezii zilei de 1 noiembrie în aula *Regele Ferdinand* a Primăriei Municipale din Arad, cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului.

În deschiderea conferinței, părintele decan, Pr. Prof. dr. Cristinel Ioja, a mulțumit ierarhului pentru binecuvântare și prezență, ca un gest de susținere și apreciere atât pentru invitatul serii cât și pentru instituția academică organizatoare. În continuare, preacucernicia sa a prezentat pe oaspete, evocând rolul și lucrarea sa mărturisitoare prin care se aruncă punți de dialog real cu științele, prin studiile și cărțile editate, dar și prin implicarea acestuia în viața Bisericii, prin aceea că deține, alături de funcția didactică și pe cea de consilier onorific al Patriarhului României.

În debutul conferinței, domnul Adrian Lemeni a mulțumit, la rândul-i pentru invitația făcută și pentru bucuria de a fi împreună și de a împărții cuvintele Teologiei și dincolo de zidurile instituției. În cadrul conferinței au fost subliniate mai multe aspecte referitoare la tema anunțată, plecându-se de la evidențierea certitudinii că nu există persoană pe pământ care să nu fie influențată de aceste tehnologii, încât s-a ajuns la concluzia că generația actuală suportă influența



schimbării mai multor lumi. Tema a fost tratată urmărindu-se trei direcții: Spiritul tehnic al ideologiei digitalizate; implicațiile sistemului tehnologic și posibilele repere cu soluții probabile din perspectiva Bisericii. În desfășurarea ideilor, în cele aproape două ore de prezentare, au fost evidențiate caracteristicile acestei noi ideologii generate de hiperconectivitatea actuală, care transformă realitatea vie într-una utopică, la secvențialitate existenței, ceea ce duce, paradoxal, la alienarea conștiinței personale și a colectivității. Pentru a recupera bucuria evenimentului vieții reale au fost propuse ca soluții accentuarea relațiilor directe, în contrapondere cu cele mediate, printr-o așezare a vieții în așa fel încât să ne permitem răgazul de a ne mai și opri, tocmai pentru a da prilejul reflecției, meditației și comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu tine însuși, avându-L ca model și ajutor pe Însuși Mântuitorul Iisus Hristos.

După aceasta a urmat o sesiune de dialog, în care invitatul a răspuns întrebărilor din sală, manifestarea bucurându-se de un real succes.

Pr. F. ALBU

Concertul aniversar al Corurilor Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, cu ocazia împlinirii a 25 de ani de teologie în Universitatea academică la Arad (1991-2016)

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Sevcicu, apusul zilei de 30 octombrie 2016, a fost marcat într-un cadru festiv, cu totul special, de ostenitorii Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, printr-un concert aniversar, desfășurat în Sala Ferdinand al Primăriei Municipiului Arad, începând cu orele 18.00, al celor două coruri ale instituției de teologie arădene, corul bărbătesc „Atanasie Lipovan”, dirijat de Părintele Arhid. Asist. Univ. Dr. Tiberiu Ardelean și corul mixt „Sfântul Maxim Mărturisitorul”, dirijat de Conf. Univ. Dr. Mircea Buta.

Aniversăm în aceste zile, 25 de ani de împliniri, de formare duhovnicească, eclesial-intelectuală și științifică, o adevărată călătorie interioară spre cunoaștere, spre afirmarea și aprofundarea propriei identități spirituale. Aniversăm în aceste zile și pe cei ce trudesc sau slujesc acest ideal al cunoașterii, pe dascălii și pe toți ostenitorii acestei instituții de învățământ și-i omagiem și pe cei care au trudit și ostenit la același ideal, dar care astăzi nu mai sunt printre noi. Ne gândim cu bucurie și la generațiile de tineri care au absolvit cursurile acestei facultăți și care astăzi, unii dintre ei activează în mediul eclesial, devenind slujitori ai Sfințelor Altare, alții pe tărâmul educației religioase și nu numai, iar alții în planul asistenței sociale, devenind slujitori ai aproapelui lor, alții fiind pur și simplu „teologi”, în înțelesul cel



mai profund al cuvântului (teolog = cel ce vorbește cu Dumnezeu).

Concertul a debutat cu un cuvânt de retrospecție pentru ceea ce a însemnat istoria acestei instituții academice de prestigiu, dar și cu un mesaj de perspectivă a Facultății arădene, exprimat de Părintele decan Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, în numele instituției pe care o conduce. „ARADUL, cetatea de pe Mureș, nu este străin de parcursul istoric al învățământului teologic românesc. Dimpotrivă, a contribuit dinamic la geneza și dezvoltarea lui prin personalități teologice de excepție, a căror experiență a stat la baza formării unor generații de teologi care au marcat teologia românească a secolului al XX-lea. Această tradiție caută să o actualizeze acum Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. Astfel, această instituție academică reprezintă expresia Tradiției în actualitate, identitatea idealurilor teologic-culturale și social-naționale ale arădenilor și una din ve-

ritabilele surse ale istoriei locale, fiind permanent sprijinită în anii post revoluționari, inspirată și întărită prin purtarea de grijă a ÎPS Arhiepiscop Timotei Sevcicu, a dascălilor, ostenitorilor și absolvenților acestei vetre de cultură teologică. Tocmai de aceea Memoria teologică a Aradului trebuie restaurată, reconfirmată și permanent actualizată!”

Prezentatorul acestei festivități a fost Părintele Daniel Dumitru, de la Parohia Chișineu-Criș I, și absolvent al Facultății noastre, care a moderat acest eveniment, introducând în scenă cele două coruri, după următorul program:

Corul bărbătesc: Rugăciune – Teodor-Teodorescu Iași; Doamne, buzele mele – Gavriil Musicescu; Graiurile mele – Alexandru Delcea; Mare ești Doamne – Iulian Cârstoiu; Corul robilor evrei – opera Nabuco – Giussepe Verdi; Sârba-n căruță – Gheorghe Danga; Ana Lugojana – Ion Vidu.

Corul mixt: Troparul Sfântului Maxim Mărturisitorul – gl. VIII; Heruvic – podobie gl.

I (Trifon Lugojan); Ostenit-am – Pr. Ioan Șerb; Ochiul inimii mele – Augustin Bena; De Tine Doamne – Nicolae Lungu – solist: soprana Mihaela Mladin Ișpan; Spre Tine Doamne – Mircea Emandi; La fântână – Augustin Bena.

La finalul concertului, ÎPS Dr. Timotei, Arhiepiscop al Aradului, a rostit un cuvânt de binecuvântare, ca o încununare a evenimentului dedicat Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad: „Participăm cu bucurie la acest eveniment festiv, ca mesageri ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, transmițând și din partea noastră binecuvântarea Preasfintei Treimi, pentru toți profesorii, ostenitorii, studenții și absolvenții acestei școli teologice de prestigiu. Momentul acesta ne dă prilejul să arătăm unitatea și forța credinței noastre, deoarece sunt prezente aici oficialitățile locale, reprezentanții de vârf ai celor două Universități arădene și mulți prieteni ai Facultății de Teologie, toți și toate evocând acum rolul important al tinerilor în viața Bisericii și a societății. Împlinim astfel chemarea Sfântului Sinod al Bisericii noastre care a închinat anul acesta tocmai educației tinerilor. Așadar, această instituție academică a renăscut și a crescut permanent, prin tinerii ei studenți și absolvenți care ne fac cinste azi, arătându-ne valoarea ei, prin înălțimea academică a dascălilor ei trecuți și prezenți. Toate ne dau bune nădejdi pentru un viitor luminos al Facultății de Teologie din Arad”.

Pr. Filip ALBU

Simpozion teologic național la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad

Manifestările dedicate sfertului de veac scurs de la redeschiderea porților Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad au continuat astăzi, 31 octombrie 2016, cu debutul unui simpozion național de teologie, pus sub genericul: „Teologia în Universitate. 25 de ani asumare a tradiției, de formare teologică și cercetare științifică în Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad (1991-2016)”.

La lucrările acestuia, desfășurate pe parcursul a doua zile, au participat ierarhi și profesori de la Facultățile de Teologie din Patriarhia Română. În deschiderea festivă au luat parte, în prezidiu: ÎPS Arhiepiscop Ioan Sălăjan, Mitropolitul Banatului; ÎPS Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului; dl. Justin Cionca, Președintele Consiliului Județean Arad; PC. Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu, Decanul Facultății de Teologie din București și Președintele Colegiului Decanilor din Patriarhia Română; d-na. Prof. univ. Dr. Ramona Lile, Rectorul Universității „Aurel Vlaicu”; d-nul. Prof. univ. Dr. Cristian Benze, Prorector al Universității „Vasile Goldiș” din Arad și decanul Facultății arădene, Pr. Prof. univ. Dr. Cristinel Ioja.

Părintele decan, în calitate de gazdă, a adresat un cuvânt de bun venit tuturor celor prezenți, reamintind câteva dintre coordonatele acestei aniversări: „Obârșiile învățământului teologic arădean se leagă de contextul istoric deosebit al Transilvaniei, loc în care Aradul a avut rol de seamă, prin ierarhii și profesorii ce au activat aici. Prin acești mari dascăli școala aceasta s-a dezvoltat permanent, trecând prin mai multe stadii instituționale: Preparandia, Institutul și Academia. În toate acestea, implicarea ierarhilor locului a fost decisivă. Așa se întâmplă și acum, când, prin implicarea ÎPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, gândul inițiatorilor reînvierii acestei tradiții s-a pus în practică, Facultatea făcând parte din cadrul Universității „Aurel Vlaicu”. Pentru tot sprijinul acordat instituției noastre trebuie să-i mulțumim ierarhului nostru care ne îndrumă, ne inspiră și ne încurajează în demersurile noastre, sprijinind concret, împreună cu Universitatea, la reabilitarea complexului Facultății, așa cum se poate lesne observa. Pe de altă parte, alăturăm acestor mulțumiri și pe ceilalți profesori, decani ai Facultăților de Teologie din țară, care au răspuns invitației noastre. Se continuă, astfel, o tradiție a locului, prin care legăturile dintre aceste școli au dus



la o comuniune fericită, încât profesorii de la Teologia arădeană au trecut apoi la școlile teologice din București și Sibiu, spre exemplu. Această tradiție o păstrăm și noi, având parteneriate fructuoase cu celelalte centre universitare de profil teologic din țară și străinătate. Cu această frumoasă istorie în spate și cu efortul depus în acești 25 de ani de existență suntem încrezători în viitorul nostru, care dorim ca să fie în slujba Bisericii lui Hristos”.

După acest scurt excurs, preacucernicia sa a evidențiat și bucuria dascălilor și a studenților Facultății din Arad pentru popasul duhovnicesc al ÎPS Mitropolit Ioan al Banatului la acest eveniment.

După protocolul stabilit, a luat cuvântul ÎPS Arhiepiscop Timotei. Înaltpreasfinția Sa a evocat implicarea centrului eparhial de la Arad „în continuitatea școlii teologice de aici, după desființarea Academiei în anul 1948, prin organizarea periodică a cursurilor preotești, la care au participat profesori de teologie, de marcă, de la cele două centre care au mai rămas în viață atunci: București și Sibiu. Tocmai de aceea, odată cu noile condiții create de revoluția din decembrie 89, era firesc să luptăm pentru reînființarea acestei școli, integrată, conform legilor în vigoare, în cadrul Universității „Aurel Vlaicu. Suntem încrezători în viitorul acestei Facultăți de Teologie pe care o sprijinim și o binecuvântăm”.

Cuvintele reprezentanților Universităților prezente și al autorității locale au subliniat importanța acestui moment pentru urbea Aradului, felicitându-i pe organizatori pentru frumoasa inițiativă, urând școlii tradiționalul la mulți ani.

Părintele decan Ștefan Buchiu s-a alăturat și el mesajelor de felicitare, evocând frumosul parteneriat realizat între București și Arad, pe linia Teologiei, având în vedere faptul că „aici se face o teologie echilibrată, pe care o demonstrează profesorii tineri de aici, care sunt extrem de dinamici”.

La finalul acestor luări de cuvânt, a ur-

mat disertația ÎPS Mitropolit Ioan care a prezentat câteva reflecții vis a vis de relația dintre știința pozitivă și cercetarea teologică, invitând la relaționarea celor două. Concret, ÎPS a invitat pe profesorii de Teologie să ofere spații de dialog, prin seminarii programate, la care să fie invitați cercetători din domeniile științei, care să prilejuiască un dialog real și concret între teologie și știința rațională. În încheiere, Înaltpreasfințitul Mitropolit Ioan a felicitat pe dascălii și pe studenții acestei școli de teologie pentru această aniversare, un cuvânt special fiind adresat PC Arhid. Asist. Drd. Tiberiu Ardelean, dirijorul corului bărbătesc al Facultății din Arad, care a reprezentat cu cinste Mitropolia Banatului la recent încheiatul concurs *Lăudați pe Domnul*, organizat de Patriarhia Română.

Părintele decan a mulțumit, apoi, tuturor celor din structurile bisericești care au răspuns invitației și au fost alături la această bucurie a Facultății arădene, precum și tuturor rectorilor, decanilor și colegilor profesori care, în cei 25 de ani de existență și-au adus contribuția la creșterea acestei școli. Mulțumiri speciale au fost adresate și domnului profesor Tang Marcel și PC Pr. Lect. Dr. Ștefan Negreanu, prin osteneala cărora aula facultății a fost împodobită cu frumoasele chipuri ale foștilor dascăli ai Academiei, efortul recuperării chipurilor lor necesitând un efort considerabil de timp, de răbdare și de suport financiar.

Programul a inclus, apoi, o expoziție de producție de carte veche, reviste și cărți editate la Arad, precum și documente și imagini de epocă, care au readus în actualitate ceva din aura acelor timpuri ale trecutului istoric bogat al școlii de teologie din Arad.

Simpozionul a continuat cu prezentarea referatelor profesorilor prezenți: Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu, (Facultatea de Teologie Ortodoxă din București): *Misiunea Facultăților de Teologie Ortodoxă în context contemporan*; Pr. Prof. Dr. Nicolae Chifăr, (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu);

Contribuția mitropolitului Nicolae Bălan la recunoașterea nivelului universitar al Academiei Teologice Andreiene de la Sibiu; Pr. Prof. Dr. Nicolae Necula (Facultatea de Teologie Ortodoxă din București): *Teologia în Universitate: exigențe și provocări în învățământul teologic de după 1989*; Pr. Prof. Dr. Dumitru Megheșan (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Oradea): *Legăturile academice între Instituțiile de învățământ teologic universitar de la Arad și Oradea*; Pr. Prof. Dr. Valer Bel (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca): *Vocația misionară și doxologică a teologiei academice*; Pr. Prof. Dr. Aurel Pavel (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu): *Educația ecumenică – factor de promovare a toleranței*; Pr. Prof. Dr. Mihai Himcinschi, (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba-Iulia): *Tinerii și misiunea Bisericii azi*; Pr. Conf. Dr. Gabriel Gărdan (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca), *Dimensiunea ecumenică a educației teologice contemporane*; Pr. Conf. Dr. Gelu Călina (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Craiova): *Câteva considerații despre misiunea urbană*; Lect. Dr. Ciprian Iulian Toroczka, (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu): *Fundamentele credinței vs. Istoria religiilor: ce fel de educație religioasă să avem în școala românească?* Lect. Dr. Iulian Damian (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași): *Rolul și importanța disciplinei Istoria și filosofia religiilor în învățământul teologic contemporan*; Pr. Lect. Dr. Daniel Alic, (Departamentul de Teologie Ortodoxă din Caransebeș): *Legături duhovnicești și culturale între școlile teologice de la Arad și Caransebeș (1865-1948)*; Arhim. Asist. drd. Casian Rușet (Departamentul de Teologie Ortodoxă din Caransebeș): *Învățământul teologic în spațiul universitar românesc după anul 1990. O abordare canonică și juridică*; Drd. Ramona Besoiu, (Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu): *Tinerii și educația religioasă în familie – fundament al conștientizării și edificării valorilor*. Acestor prezentări le-au urmat, conform programului, ample dezbateri.

Seara zilei s-a încheiat cu sfințirea, de către ÎPS Arhiepiscop Timotei, a lucrărilor de renovare ce s-au desfășurat, de către Arhiepiscopie, la complexul Facultății de Teologie din Arad, prin implicarea părintelui consilier Octavian Blaj.

Pr. F. A.

Simpozionul Școlii doctorale și lansarea revistei anuale *Studia doctoralia*

În cea de-a patra zi a manifestărilor aniversare dedicate împlinirii celor 25 de ani de la reînființarea Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, au avut loc mai multe evenimente.

Primul dintre acestea a fost consacrat întâlnirii absolvenților, reuniți conform cutumei universitare în ceea ce se numește *Alumni*, unde cei prezenți au depănat amintiri frumoase legate de perioada anilor de studenție.

În prezența Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei Seviciu, a avut loc lansarea noului volum al doctoranzilor arădeni, intitulat *Studia Doctoralia*, moment ce a premers și deschiderea oficială a simpozionului școlii doctorale.

În debutul acestui eveniment, preacucerniciul părinte profesor Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie din Arad, a salutat prezența chiriarhului, subliniind purtarea de grijă pe care aceasta o manifestă față de Facultatea de Teologie, precum și implicarea ÎPS Sale în buna organizare a zilelor teologie arădene. A urmat o scurtă prezentare a dezideratelor și exigențelor academice și științifice ale Școlii Doctorale de la Arad.

Despre *Studia Doctoralia* a vorbit preacucerniciul părinte profesor Constantin Rus, Directorul Școlii Doctorale: „Ne bucurăm că astăzi suntem reuniți aici, în aceste zile frumoase de sărbătoare pentru școala noastră. Tocmai de aceea, în momentul când s-a pus în discuție programul acestor manifestări, am răspuns cu drag inițiativei părintelui decan de a organiza simpozionul Școlii Doctorale și a edita acest volum. Ca urmare, având binecuvântarea Înaltpreasfințitului



Părinte Arhiepiscop Timotei, am început conturarea volumului pe care-l avem în fața noastră. El a fost gândit ca o revistă de studii, cu apariție anuală, revistă în care fiecare student doctorand are posibilitatea să-și publice rezultatul cercetărilor, astfel încât, acestea să intre în arena dezbaterilor, până la finalizarea tezei. Așadar, primul nostru volum cuprinde un număr de 18 studii, reunite în cele 417 pagini, prefațate de părintele decan cu un frumos cuvânt introductiv intitulat: *Școala doctorală – o împlinire a învățământului teologic ortodox din Arad.*”

După această lansare a urmat prezentarea referatelor în ordinea programată: Pr. dr. Alin-Nicușor ACHIM, *Implicații existențiale în teologia Părintelui Dumitru Stăniloae*; Ierom. Drd. Nectarie ARVAI, *Istoria*

și importanța traducerii Filocaliei pentru Teologia românească; Drd. Protos. Drd. Calinic DRĂGHICI, *Regulile Sfântului Vasile cel Mare și influența lor în Apus*; Laurențiu-Victor CHILIBARU, *Activitatea tămăduitoare a Bisericii oglindită în scrierile Sfântului Vasile cel Mare*; Drd. Ioan-Veniamin GEOLDEȘ, *Semnele înnoirii discursului teologico-sacramental în cadrul dialogului ortodoxo-catolic*; Drd. Stelian-Laurențiu GEORGESCU, *Celebrarea euharistică în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul*; Pr. drd. Ioan LAZĂR, *Aspecte ale Hristologiei reflectate în textele liturgice ale Penticostarului*; Pr. drd. Marcov MARINCO, *Trei lucrări canonice de referință pentru viața monahală*; Drd. Traian NOJEA, *Granițele Bisericii în viziunea teologului rus Georges Florovsky: între Tradiție și actualitate*; Drd. Răzvan PERȘA, *Na-*

tura canoanelor și a Dreptului Canonic în viziunea lui Nicodim Milaș; Pr. drd. Cristian RĂDULESCU, *Contribuția profesorului Nicolae Chițescu la aprofundarea unor teme dogmatice din perspectivă ecumenică*; Arhid. Drd. Vicențiu ROMĂNU, *Filosofia practică sau praxis în spiritualitatea Sfântului Maxim Mărturisitorul*; Arhim. Drd. Casian RUȘET, *Justiție și dreptate în spiritualitatea ortodoxă. O abordare canonică și duhovnicească*; Drd. Ioan-Alexandru STOIENESCU, *Dumnezeu și timpul în gândirea Sfântului Maxim Mărturisitorul*; Drd. Teodor-Daniil STOIENESCU, *Aspecte dogmatice în gândirea Părinților Apostolici*; Drd. Vasile-Eugen SUCIU, *Despre Biserică. Ființași unitatea ei, într-o abordare ecumenică a teologului Paul Evdokimov*; Ierom. Drd. Iachint VARDIANU, *Conceptul bunurilor pământești reflectate în Sfânta Scriptură*; Protos. Drd. Teodor VID, *Relațiile dintre Biserică și Stat și problema libertății cultelor după dreptul românesc.*

În cadrul acestui eveniment, ÎPS Dr. Timotei Seviciu, a adresat cuvânt de felicitare studenților doctoranzi pe care i-a îndemnat totodată la seriozitate, la fidelitate față de tradiție și Biserică. Dacă la Arad, în perioada interbelică, acordarea examenului de licență rămâne doar la nivelul unui deziderat, astăzi, după 25 de ani în Universitate, Facultatea noastră a ajuns la performanța organizării examenelor de doctorat și a acordării titlului de doctor în teologie.

Pr. Filip A.

ȘTIRI

Festivalul-Concurs Național de Muzică Bisericească: „Lăudați pe Domnul!” la a IX-a ediție

În prezența Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, la Palatul Patriarhiei din București a avut loc joi, 27 octombrie 2015, finala celei de a IX-a ediții a Festivalului-Concurs Național de Muzică Bisericească: *Lăudați pe Domnul!* Moderatorul evenimentului a fost actorul Tomi Cristin de la Teatrul Național I. L. Caragiale din București.

Evenimentul a fost organizat de Patriarhia Română, prin Sectorul teologic-educational, și în parteneriat cu Radio România Muzical.

În cadrul Secțiunii A – Interpretare la această etapă națională participă șase coruri universitare, mixte sau de voci egale: Corul Bărbătesc Imnodia al Universității din București (Mitropolia Munteniei și Dobrogei); Corul Bărbătesc Universitar Mitropolitul Iosif Naniescu al Universității A. I. Cuza din Iași (Mitropolia Moldovei și Bucovinei); Corul de Cameră Psalmodia Varadiensis al Universității din Oradea (Mitropolia Ar-

dealului); Corul de Cameră al Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca (Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului); Corul Bărbătesc al Universității din Craiova (Mitropolia Olteniei); Corul Bărbătesc al Universității Aurel Vlaicu din Arad (Mitropolia Banatului).

Aceste coruri au interpretat trei piese muzicale la alegere: o piesă religioasă ortodoxă din repertoriul românesc, o piesă religioasă din repertoriul internațional, o piesă românească de inspirație folclorică.

După jurizare, etapa finală a festivalului-concurs s-a încheiat cu premiarea câștigătorilor Secțiunii B – Compoziție muzicală și cu premiarea corurilor participante.

Câștigătorii Secțiunii A – Interpretare: Patriarhul României a premiat corurile câștigătoare. Marele Premiu a fost acordat pentru două coruri: Corul Bărbătesc Universitar Mitropolitul Iosif Naniescu al Universității A. I. Cuza din Iași (reprezentând Mitropolia Moldovei și Bucovinei) și Corul de Cameră al Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca (reprezentând Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului). Celelalte coruri participante au primit Premii speciale.

Câștigătorii Secțiunii B (Compoziție muzicală): Premiul I: dl. conf univ. dr. Marcu Șerban, de la Aca-



demia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca; Premiul al II-lea: arhid. prof. dr. Ștefan Constantin-Răzvan, de la Seminarul Teologic Ortodox Nifon Mitropolitul din București; Premiul al III-lea: dl. drd. Murariu Alexandru-Ștefan, de la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj-Napoca; Mențiune: dl. prof. dr. Alexandrescu Horațiu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă Sfântul Apostol Andrei din Constanța.

La final, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a rostit un cuvânt intitulat *Muzica bisericească – izvor de bucurie și formare duhovnicească.*

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.